

Wandeltip
Niels Broek

Rupel.blad
april 2016

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

COLOFON

Rupel.blad is het driemaandelijkse tijdschrift voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

Spindotterbloem met residu van Rupelzand na springtij (Fons Van den heuvel)

Lid worden

Stort 27 euro op bankrekening:

BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt

Dan bent u lid tot eind 2016

U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en 4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen, die Rupel.blad wensen te ontvangen, storten 7 euro/jaar op rekening: BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:

BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,

mededeling 3796 Rupelstreek of 3718

Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94

info@natuurpuntrupelstreek.be

www.natuurpuntrupelstreek.be

Contact Natuurpunt Aartselaar

Luk Smets: 0477/66.94.32

info@natuuraartselaar.be

www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel

Bushalte de Lijn (Hellegat)

Lijnen: 290 – 291 – 294

Open op zondag 3 april (13u -17u).

In de periode mei/september alle zaterdagen en zondagen (14u - 18u).

Info: 03/888.39.44 of

info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven

Actueel nieuws over de activiteiten van Natuurpunt Rupelstreek of Natuurpunt Aartselaar leest u maandelijks in de gratis digitale nieuwsbrieven:

Aanmelden:

Rupel.flits (Natuurpunt Rupelstreek) of

Natuurflits (Natuurpunt Aartselaar).

Stuur een mail: luk.smets@telenet.be

Mededeling: Ja, Rupel.flits of Ja, Natuurflits.

Actueel nieuws over de bescherming van vogels en vogelkijkexcursies leest u in de gratis digitale nieuwsbrief:

Vogel.nieuws, de nieuwsbrief van Vogelwerkgroep Rupel

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts

Oplage: 1530 ex.

Het Niels Broek viert!

Begin dit jaar ontvingen we het bijzonder leuk bericht, dat minister Joke Schauvliege het ministerieel besluit had ondertekend, waardoor 10ha 31a en 39ca van het Niels Broek erkend wordt als natuurreservaat. Dat is een erg mooie beloning voor de vele uren vrijwilligerswerk van de vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek. Sinds 1999, wanneer de eerste aankopen gerealiseerd werden, tot op heden zijn we erin geslaagd om de natuurwaarden van de aangekochte percelen te verhogen, de toegankelijkheid te verbeteren en de omgeving te verfraaien. Onder meer door de afbraak van talrijke koterijen, het plaatsen van infoborden en de aanleg en onderhoud van een wandelpad.

Dat deden we niet alleen, dankzij de hulp van de professionele medewerkers van Natuurpunt slagen we er elk jaar opnieuw in, om de natte weilanden in het broek en de bermen langs de Broeklei te maaien. Ook voor het aanmaken van infoborden kunnen we op hun hulp rekenen.

Hulp en advies kregen we ook van de medewerkers van Regionaal Landschap Ri-

vierenland. Bij het graven van de poelen, het herstel van een oude vlasrootput en in de mate van het mogelijke, het herinrichten van de Broeklei als een historische dreef. En ook de gemeente Niel is steeds bereid om te helpen, zo hielp de gemeente bij de afvoer van afval, afkomstig van de afbraak van koterijen en ook bij het opruimen van sluijkstorten, waarmee we nog steeds geconfronteerd worden.

Naar aanleiding van deze erkenning wordt dit voorjaar, wanneer de natuur in het Niels Broek op z'n mooist is, een dagactiviteit ingericht met als slogan: Het Niels Broek viert!

Op zondag 22 mei verwelkomen we je graag in het Niels Broek. Om 7u voor een vroege vogelkijkwandeling, of om 10u voor een wandeling waarbij de voorjaarsbloeiers in het Niels Broek centraal staan en om 14u voor een landschapswandeling door het Broek en langs de schorren van de Rupel. Of kom gewoon even langs aan onze infostand op het einde van de Broeklei in Niel.

Tot dan,

Erik

Op naar de 100.000 !

Momenteel zijn 97.000 gezinnen lid van Natuurpunt. Dat is bijzonder mooi, uitstekend zelfs, maar... het mooie cijfer 100.000 komt nu wel echt dichtbij. Om de 100.000 te halen, moedigt Natuurpunt de lokale afdelingen aan om leden te werven voor Natuurpunt, met als stevige stimulans, een bonus van 20 euro per nieuw lid.

Help Natuurpunt aan 100.000 leden en werf een nieuw lid!

Vergeet vooral niet te melden, dat je dat deed voor Natuurpunt Rupelstreek, als je in de Rupelstreek woont of voor Natuurpunt Aartselaar, als je in Aartselaar woont.

Schrijf dus als mededeling: nieuw lid via Natuurpunt Rupelstreek of nieuw lid via Natuurpunt Aartselaar. Wij zijn je er erg dankbaar voor.

In dit nummer — April 2016

Het Niels Broek viert!	2
Op naar de 100.000 !	2
In de ban van de kerkuil...	3
Is het binnenkort mayday voor onze mussen?	4
Natuurgebied Oude Spoorwegberm 30 jaar!	5
Kranen boven Schelle	5
Terugblikken	6-7
Wandeltip : Het Niels Broek & Rupelschorren	8
Handen uit de mouwen in de Reukens	10
Aartselaar: Fairtradegemeente	10
Agenda Aartselaar	11
Agenda Rupelstreek	14

In de ban van de kerkuil...

Kerkuilen hebben iets mysterieus over zich. Ligt het aan hun verbondenheid met de nacht, hun geruisloze vlucht of hun grote doordringende ogen die pal door je heen lijken te kijken?

Feit is dat enkele vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek reeds lang in de ban zijn van de kerkuil en zich inzetten voor de bescherming van deze prachtige nachtroofvogel.

In 1992 werden de eerste nestkasten geplaatst in kerktorens en boerenschuren. Niet enkel in onze regio, maar ook in de buurregio's. Nu, 24 jaar later staan er 98 nestkasten verspreid over de Rupelstreek, Klein-Brabant, Willebroek en enkele gemeenten in de zuid-Antwerpse regio.

En de kans is bijzonder groot dat dit jaar het getal 100 gehaald wordt. De voorbije maanden ontvingen we het voorstel om een nestkast te plaatsen op een prima locatie in Kontich, een plaats waar de kerkuil trouwens al een vaste bezoeker is. Een 2de vraag voor het plaatsen van een nestkast kwam uit Waarloos en ook weer op een prima locatie.

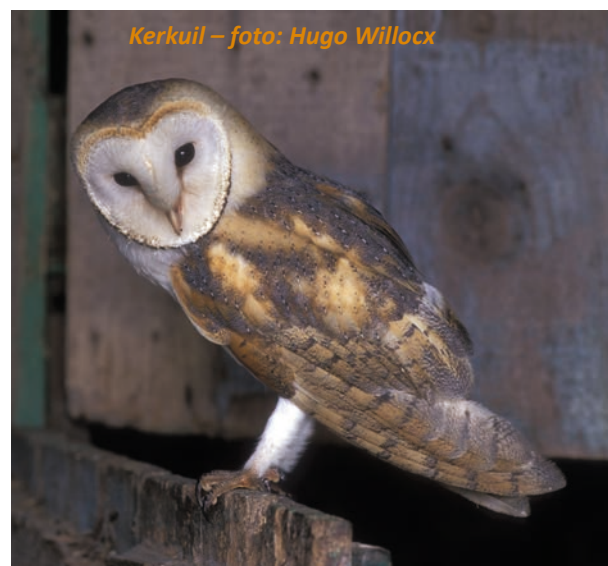
2015 - Wisselvallig jaar voor de kerkuil...

Traditioneel zijn de maanden juni en juli bijzonder drukke maanden voor ons, kerkuilmannen. Doorgaans zijn we wekelijks meerdere avonden op stap voor de controles van de nestkasten. We trachten dan alle nestkasten te controleren, waarvan we weten of vermoeden, dat ze bewoond worden door de kerkuil. De maanden daarna doen we het wat kalmer aan en trachten we de overige nestkasten te controleren.

In 2015 vonden we door kerkuilen bewoonde nestkasten in: Aartselaar (1), Blaasveld (3), Bornem (1), Breendonk (1), Edegem (1), Eikevliet (2), Heindonk (1), Kontich (1), Liezele (1), Lint (1), Mariekerke (1), Niel (1), Oppuurs (1), Puurs (1), Reet (2), Schelle (3), Tisselt (1), Waarloos (3) en Weert (1), of een totaal van 27 bewoonde nestkasten.

Dit resultaat en ook het aantal jongen per nest leert ons dat 2015 zeker niet als een topjaar voor de kerkuil zal worden ingevuld, ook in andere regio's werden gelijkaardige resultaten gehaald.

Topjaren voor de kerkuil in Vlaanderen waren 2014, met 803 broedpaartjes, en vooral 2007 als het absolute topjaar met 964 broedpaartjes.

Kerkuil – foto: Hugo Willocx

Kerkuilman Erik – foto: Freddy Simons

Emmer jonge kerkuilen bij familie Vriens Waarloos – foto: Freddy Simons

Montage nestkast zolder kasteel Cleydael Aartselaar – foto: Hilde Janssens

Is het binnenkort mayday voor onze mussen?

's Ochtends ontwaken met een opgewonden heen- en weer getsjilp van een familie huismussen in de ligusterhaag. Nog even en we moeten ervoor betalen. Sinds pakweg de jaren '80 kelderde de landelijke populatie huismussen, in hun kielzog gevolgd door de ringmus.

Waar schort het bij deze ogenschijnlijk immer vergaderende grijsbruine kwebelaars? Op diverse punten wordt een onvoldoende gescoord: nestgelegenheid, voedsel, schuil- en slaappleatsen.

Broedende huismussen zijn nochtans niet kieskeurig: dakpannen, een aftandse schuur, een dik vertakte klimplant tegen de gevel volstaan. Verschillende factoren zorgden voor een afname van het aantal nestelplaatsen dat in de etalage staat. In verstedelijkte contreien baren onder meer netheidswoede, de hunker naar niet-levende tuinelementen en de drang naar energiebesparing de huismus zorgen.

Dicht struikgewas werd verruild voor een terrasvloer of een gemillimeterde gazon, al dan niet middels zelfrijdende graskniprobot. Niet-levende draadafsluitingen zwaaien de plak terwijl arbeidsintensieve hagen werden geroid.

Dezelfde factoren samen met de sprong naar schaalvergroting, met keurig afgewerkte, energiezuinige gebouwen; een-tonige, houtkantloze akkers hebben in een landelijke omgeving het drastisch slinken van nestgelegenheid voor huismussen in de hand gewerkt. Een vacuüm verpakt, energiezuinig passiefhuis en een potdichte, kraaknette koeienstal bezorgden onze mussen vele nestelhoofdbreken.

Ruige, chaotische plekjes, die erg interessant zijn voor mussen verdwenen zonder dat we er erg in hadden. Nutteloos gewaande hagen en houtkanten, die voor de nodige schuil- en slaapplekken zorgen, werden industrieel van kant gemaakt. Naast potentiële nestplaatsen verdwijnen hiermee ook schuil- en slaappleatsen. Schuilplaatsen zijn, met een al hoge predatiedruk door roofvogels, toename van ekster, zwarte kraai,..., een kostbaar goed.

Ook de huiskat, die 's avonds gezellig op de sofa wat ligt te spinnen, blijft een geduchte killer van knaagdieren en van jonge vogels. Deze hoogste aabare maar dodelijke spinner is overigens ook een geliefd wetenschappelijk medewerker. Voor kleine knaagdieren is de rubriek: Wat vangt de kat op www.waarnemingen.be, helaas een uitstekend medium voor het onderzoek naar het voorkomen

en de verspreiding ervan.

De drang naar netheid en eenheidsworst, met klimop en biljartgazon voor iedereen en de ruk naar een armzalige ontruiging van de nabije omgeving, heeft ook een directe impact op het voedselaanbod. Jonge mussen hebben energierijke voeding nodig, en dus ook veel vliegjes. Die zijn te vinden in de buurt van uitwerpselen van o.a. vee, dat meer en meer in keurig afgesloten loodsen boven mestgoten staat. Ook bloemrijke, maar commercieel onproductieve borders van percelen akkerland en weidegrond zijn insectenrijk doch werden steeds schaarser. Beleidsmakers zorgen ook voor het verdwijnen van open ruimtes, onder meer voor bebouwing, in woongebieden, wat in oorzakelijk verband staat met zwakkere jonge vogels en een lager broedsucces. In de geïntensiverde landbouwgebieden verdwenen houtkanten en verschralen de gewassen: maïs in plaats van graangewassen, terwijl chemische verdelgers ervoor zorgden dat er niets anders groeit dan het beoogde cultuurgewas. Dat zulks evenmin garant staat voor een omvangrijk insectenaanbod hoeft geen betoog. Een combinatie van al deze factoren maakte dat deze sociale tsjilpers dramatisch uit het dagelijks leven verdwenen.

Ieder van ons kan echter een duit in het zakje doen. Schud het tafelkleed buiten uit en laat de kruimeldief in de winkelrekken liggen. Voeder 's winters wat zaadjes en plaats een ondiepe drinkschaal, en er geen antivries inkieperen!

Het voorzien van nestgelegenheden tijdens de constructie en renovatie van de woning kan soelaas bieden. Achteraf kan ook een stel mussenpotten ervoor zorgen dat je weer eerder ontwaakt door een calamiteit in de huismusfamilie dan door het gekunstelde gejengel van de wekkerradio.

Er is een mentaliteitsverandering nodig. Keurige tuintjes mogen terug wat ruiger, wat bossiger, minder eenheidsworst, zoals een gras- en draadafsluiting. Laat de haag en wat struiken groeien, ze zorgen voor de nodige beschutting. De tuin hoeft geen kraaknet operatiekwartier te zijn: laat wat takjes, dor materiaal en bladeren gewoon liggen. Creëer een wildbloemenrijk hoekje in de tuin, waar volop insecten kunnen worden geschrans. Huismussen zullen er zich stuitend als vrolijke tsjilpende botsballen te pletter in amuseren.

Huisumus mannetje

Huisumus vrouwtje

Wanneer eenieder zijn steentje bijdraagt, kunnen wij verhinderen dat onze mussen binnen afzienbare tijd voortaan een ergerlijk verblijf achter dierentuinalties te beurt zou vallen.

Aan dit tempo een helaas niet zo futuristisch scenario.

**Tekst: Wouter Van Assche
Vogelwerkgroep Rupel**

Foto's: Fons Van den heuvel

Kranen boven Schelle

In het vroege voorjaar trekken tienduizenden kraanvogels vanuit hun Spaanse overwinteringskwartieren naar Noord-Europa om zich voor te bereiden op het broedseizoen. Eens de Pyreneeën overgestoken, vliegen ze in omvangrijke groepen door Frankrijk, waarbij ze min of meer diagonaal - van het zuidwesten naar het noordoosten - het land doorkruisen. De aanblik van honderden kraanvogels die in lange slierten overtrekken en al roepend het prille voorjaar aankondigen, behoort tot een van de mooiste natuurervaringen die men in ons land kan meemaken. Helaas ligt de reguliere trekroute een eind buiten onze regio en dient men zich doorgaans naar het uiterste oosten van ons land te begeven om dit schouwspel gade te slaan. Bij aanhoudende wind uit het oosten kan echter een deel van de migrerende kraanvogels in een breed front uitwaaiëren zodat we ook in Vlaanderen groepjes kraanvogels kunnen zien overtrekken.

Eind februari was het zo ver. Op 24 februari vertrokken er naar schatting 42.000

kraanvogels uit het noorden van Spanje en werden er in de dagen daarna grote bewegingen van migrerende vogels

gemeld in Frankrijk.

Met een zuidoostenwind in centraal Frankrijk steeg de hoop om ook in het Vlaamse landsgedeelte een fractie van de kraanvogeldoortocht mee te kunnen pikken. Met dit gegeven in het achterhoofd, maar met helaas te weinig tijd om er die dag echt 'werk' van te maken, wierp ik op zaterdag 27 februari vanuit de woonkamer een eenmalige blik naar het firmament.

Tot mijn eigen verbazing merkte ik boven het centrum van Schelle een groep van 40 thermiekende vogels op waarvan het silhouet meteen een belletje deed rinkelen: Kraanvogels! Samen met mijn in-

derhaast bijeengeroepen gezinsgenoten Saskia en Helena zagen we hoe de groep kraanvogels zich tot een V-formatie reorganiseerde om vervolgens met sierlijke vleugelslagen pal over onze hoofden te vliegen, waarbij eenmaal het kenmerkende trompetroepje te horen was. Op de website waarnemingen.be viel af te leiden dat dezelfde groep die namiddag ook werd gezien boven Aartselaar, de trektelpost van Mortsel en boven Vorselaar.

**Tekst en foto kraanvogels in vlucht: :
Frederik Fluyt**

Foto kraanvogels : Rudy Vansevenant

Natuurgebied Oude Spoorwegberm van buurafdeling Oude Spoorweg bestaat 30 jaar!

Een ideaal moment voor een feestwandeling. En feesten met zijn allen is veel leuker...

Door het jarenlange gepast beheer is de Oude Spoorwegberm voor elke wandelaar een verademing. Dat was ook Grote Routepad niet ontgaan en enkele jaren geleden werden de gekende rood/witte markeringen aangebracht langsheen een groot deel van het natuurgebied Oude Spoorwegberm.

De westelijke variant van de GR12 loopt van Amsterdam naar Parijs en is nu ook in onze regio een feit.

Zondag 8 mei wordt dit nieuwe traject ingewandeld met een fikse wandeling van ongeveer 20 km. Deze tocht loopt door niet minder als 5 natuurgebieden van Natuurpunt: naast de Oude Spoorwegberm, passeert men eveneens langs het Langbos/Babbelse plassen in Kontich, de Oude Nete-arm in Rumst, de Mosterdpot en de Goorbosbeekvallei in Duffel.

Een officieel openingsmoment van de GR 12 wordt voorzien tijdens de middagpauze aan de Lazaruskapel in Rumst. Net voor het eind van de wandeling, kan er nog uitgerust en nagekaart worden met een drankje aan het Mosterdpotje.

Vertrekplaats voor de wandeling is het station van Kontich Kazerne, afspraak daar om 9u. Eindpunt is het station van Sint-Katelijne-Waver.

Stevige stapschoenen en picknick zijn uiteraard aangewezen.

Voor meer info contacteer je best Dirk Costrop: dirk.costrop@telenet.be

Het wandelkaartje kan je downloaden van de website van Natuurpunt Oude Spoorweg: <http://natuurpuntoudespoorweg.be/>, zodat je ook later van dit wandelparcours kan genieten.

Roodhalsfuten op spaarbekken Eeckhoven

Duizenden watervogels gebruiken spaarbekken Eeckhoven in Rumst als overwinteringsplaats. Af en toe zitten daar ook zeldzame vogels tussen, zoals een paartje roodhalsfuten, dat op 26 december voor het eerst werd opgemerkt en begin maart nog steeds aanwezig was. Vanuit de vogelkijkhut langs de Lazarusstraat waren de vogels doorgaans goed te bekijken. In onze streken is de roodhalsfuut een zeldzaam familielid van de gewone fuut, ze zijn iets kleiner en daardoor vallen ze sneller op voor de aandachtige vogelkijker.

Roodhalsfuten hebben een verspreidingsgebied dat zich uitstrekt van West-Europa tot Oost-Azië. De grootste aantallen wonen wel in Oekraïne, Finland, Litouwen en Roemenië. In Vlaanderen en Nederland is de roodhalsfuut een zeer zeldzame broedvogel. In het nabije buitenland, zoals het Duitse Sleeswijk-Holstein en Mecklenburg-Vorpommeren, nemen de aantallen van de roodhalsfuut wel flink toe.

Roodhalsfuten – Daniel Rochtus

Wilgenhutten bouwen

Met de bouw van 2 wilgenhutten in School Klaverbos in Hemiksem konden we weer iets nieuws toevoegen in een lang lijstje natuurprojecten. Het verhaal startte met de vraag van juffrouw Deborah om materiaal te leveren voor de bouw van 2 wilgenhutten en of we hen konden helpen om die wilgenhutten te bouwen.

Onze knotacties leveren telkens grote hoeveelheden snoeihout op, waarbij de lange takeinden van knotbomen, voornamelijk schietwilgen perfect gebruikt kunnen worden voor de bouw van wilgenhutten.

Met veel goede moed en de nodige hulpmaterialen, zoals een motorgrondboor gingen we dan ook aan de slag voor de bouw van een wilgenhut naast de speelplaats van de lagere school, daarbij geholpen door meester Peter en de leerlingen van het 6de leerjaar. Dat de kinderen dol zijn op een wilgenhut, bleek al meteen tijdens de speeltijd. Naast de speelplaats van de kleuterschool werd een 2de wilgenhut gebouwd.

Als het tijdens de komende lente af en toe eens regent en de wilgenhutten blaadjes en takjes krijgen, kunnen het daar nog gezellige plekjes worden, waar kinderen tot rust kunnen komen enelkaar de grootste geheimen kunnen vertellen.

Wilgenhutten bouwen in school Klaverbos – Peter Hautekiet

Nieuwe nestkasten voor gierzwaluwen

Momenteel vliegen ze nog met miljoenen gierzwaluwen boven de Afrikaanse oerwouden. Eind april keren ze terug naar Europa voor een korte broedperiode, want eind juli zijn ze alweer verdwenen. Het moet dus erg snel gaan. Broeden doen ze in nissen en spleten in gebouwen en onder dakpannen. Die plaatsen worden echter steeds zeldzamer. We moeten ze dus helpen en kunstnesten zijn een prima alternatief.

Tot voor enkele jaren broedden in de Provinciale Steenweg in Schelle nog enkele paartjes gierzwaluwen, vooral achter dakgoten in enkele vervallen woningen, die ondertussen werden afgebroken.

In de buurt van die huizen werd de voorbije maanden gewerkt aan de renovatie van gebouwen op de ELIA-site en stond er een stelling tegen de gevel van een van de gebouwen. Na overleg met ELIA en Regionaal Landschap Rivierenland werd afgesproken om van de gelegenheid gebruik te maken om 5 kunstnesten tegen de gerenoveerde gevel te plaatsen. Je kan de kunstnesten bekijken vanaf de straat en als je zou merken dat er bewoning is, zou het ons zeker plezieren, als je die info even wou doorgeven:

info@natuurpuntrupelstreek.be

Vrijwilligers Vogelwerkgroep Rupel tellen aanvliegende meeuwen

Vrijdag 19 februari hielden vogelkijkers van Vogelwerkgroep Rupel tussen 16u en 18u30 een meeuwentelling van op de Netedijk aan de kant van Walem. Op die plaats heeft men een prima zicht op de aanvliegende meeuwen, die het spaarbekken Eeckhoven in Rumst gebruiken als slaapplek. Uiteindelijk werden 21.790 meeuwen genoteerd in het notitieboekje en later ingevuld op de website: www.waarnemingen.be Hierbij waren naar schatting 80% kokmeeuwen en 15% stormmeeuwen. Het saldo werd opgevuld door zilvermeeuwen, kleine mantelmeeuwen, zwartkopmeeuwen, Pontische meeuwen en grote mantelmeeuwen.

Als toemaatje werden de tellers nog vergast op de visite van een havik die het hele legioen meeuwen tot tweemaal toe op de wieden deed gaan! Midden maart eindigt dit jaarlijks fenomeen, de meeuwen trekken dan weer naar hun broedgebieden.

Baardvleermuis - Nico Wismantel

Vleermuizen in ringovens

Vleermuizen vliegen niet naar Afrika, maar zoeken in de herfst koele, rustige plaatsen op om de winter door te brengen, tot het begin van de lente gaan ze in winterslaap. De forten van de 2de en 3de fortengordel rond Antwerpen staan bekend als belangrijke overwinteringsplaatsen voor vleermuizen. Forten hebben we niet in de Rupelstreek, wel ijskelders en oude ringovens. En vooral die ringovens kunnen eveneens interessant zijn als overwinteringsplaats.

Sinds enkele jaren tellen we de overwinterende vleermuizen in een oude ringoven in de wijk Noeveren in Boom. Hulp krijgen we daarbij van Dirk Costrop, voorzitter van onze buurafdeling Oude Spoorweg en een prima vleermuizenkenner. Een bezoek aan de oude ringoven leverde een mooie oogst op, met 2 grootovvleermuizen, 2 watervleermuizen en 7 baardvleermuizen. Daarna werd ook de ringoven van de site Frateur bezocht, en dat bezoek leverde nog 2 overwinterende baardvleermuizen op.

Info-moment en voedertafel in WZC Maria Boodschap

Sinds enkele jaren hebben we een bijzonder goede relatie opgebouwd met het WZC Maria Boodschap in Niel, met de organisatie van info-momenten, het plaatsen van nestkasten in het park van het WZC en het project Grachten van de Broeklei, waarbij het WZC partner was. De voorbije maanden werd de draad terug opgepikt, met op dinsdag 12 januari een info-moment voor de bewoners van het WZC, met als thema: de vogels die in het park bij het WZC wonen en het voeren van deze vogels om de winter door te komen.

Tijdens dit info-moment stelden enkele bewoners van het WZC zich kandidaat om de vogels regelmatig te voeren en een voedertafel is daarbij een handig hulpmiddel. Ludwig, onze expert schrijnwerker, had net een mooie, grote voedertafel gebouwd en die voedertafel werd op het plantsoen bij het WZC geplaatst. Zo kunnen de bewoners van het WZC voortaan ook genieten van de pracht van onze tuinvogels.

Heerlijk vogels kijken in Schouwen en Goeree

Erg mooi weer, een toffe groep en een stapel spectaculaire natuurbeelden van jagende slechtvalken, bruine kiekendieven, duizenden goudplevieren en grote groepen brandganzen en rotganzen. Meer was er niet nodig om van deze bustocht op zaterdag 23 januari een geslaagde uitstap te maken.

Dit keer nauwelijks wind aan de Brouwersdam, wel een rustig kabbelende Noordzee en in beeld: roodkeelduikers, kuifduikers, brilduikers, eidereenden en middelste zaagbekken. Voor ons op de stortstenen: scholeksters, steenlopers en paarse strandlopers en aan de spuikom een grijze zeehond. De Kwade Hoek en de Koudenhoek op Goeree toonden opnieuw waarom ze bij de beste vogelkijkgebieden van West-Europa horen. Net zoals de steeds uitdeinende Prunjepolder, waar we volop konden genieten van groepen steltlopers tijdens hun voedselvluchten naar de met eb droogvallende slikplaten.

Eidereendman – Karl Van Overloop

Boottocht op Rupel, Dijle en Schelde

Zaterdag 13 februari konden 68 natuurliefhebbers volop genieten van de pracht van onze rivieren. De onstuimige Rupel stond hierbij centraal, met langs de oevers voornamelijk wilde eenden, wintertalingen, kraakeenden en ter hoogte van de Bovenzanden ook de elegante pijlstaarten, mooi was ook een klein groepje tafeleenden. Aan boord kregen de deelnemers info van Karel Van Loock, Scheldegids in zijn vrije tijd, over de dingen die langs de oevers te zien waren, zoals het Hellegat in Niel, de oude steenbakkerijsites in Noeveren, de vernieuwde kaai in Boom, de restanten van de Van Entschodtbrug, de sluis van Klein-Willebroek en het pittoreske Zennegat. Terug op de machtige Schelde werd er heen en terug gevaren tot flink voorbij het Callebeekveer en daarna stroomopwaarts tot voorbij de voormalige Boelwerf in Temse.

Boottocht op de Rupel – Erik De Keersmaecker

Nieuwe voedertafel in WZC Maria Boodschap – Erik De Keersmaecker

Het Niels Broek & Rupelschorren

Wandel
Tip

Niel/Schelle

Sinds mensenheugnis is de Rupel de natuurlijke levensader van de streek. Duizenden watervogels leven op en rond het water. Tijdens de wintermaanden wintertalingen, wilde eend en kraakend. Tijdens de lente- en zomermaanden visdiefjes, sierlijke vogels die op kleine visjes jagen. Zeehonden en zelfs bruinvissen hebben de rivier eveneens ontdekt. Het Niels Broek, de zoetwaterschorren langs de Rupel, de polders van Niel en Schelle, vormen hier samen met het park van het WZC Maria Boodschap een groene long langs de rivier.

1. In de Broeklei heb je een goed zicht op de weilanden, afgezoomd door lange poldersloten. Blauwe reigers, Canadese gansen en Nijlganzen zijn hier jaarrond aanwezig. Tijdens de winter soms grote zilverreiger. Buizerd en torenvalk jagen boven de weilanden. Tijdens mooie lente- en zomeravonden jagen er stevast enkele laatvliegers langs de Broeklei.

2. Op het einde van de Broeklei kan je een herstelde vlasrootput bekijken. Vlasrootputten en poelen zijn belangrijk als voortplantingsplaats voor amfibieën. Op de Korte Ameldijk zie je rechts de vallei van de Wullebeek, in dit landschap jagen kerkuil en steenuil. Een paartje slechtvalken broedt jaarlijks in de nestkast in een hoogspanningsmast bij de elektriciteitscentrale. Tijdens het voorjaar kan je de roep van bosuil horen.

3. Volg even de helling naar de Rupeldijk, daar heb je een prachtig zicht op de rivier en de zoetwaterschorren. In april en mei zie je ontelbare gele eilandjes in het schor, dan bloeit de spindotterbloem. Je hoort de zang van blauwborst, grasmus, zwartkop, kleine karekiet, bosrietzanger en zanglijster. Cetti's zanger is hier jaarrond aanwezig, af en toe kan je zijn explosieve zang horen. Waterral, baardman en ransuil zijn overwinteraars in het schor.

4. Terugkeren richting de Korte Ameldijk en dan het wandelpad richting het broekbos volgen. De greppels in de graslanden zijn prima groeiplaatsen voor dotterbloemen. Het brugje over de brede sloot brengt je in het broekbos. Als je naar rechts kijkt, zie je een waterpartij, één van de historische wielen in het Niels Broek.

Wiel Niels Broek
foto Fons Van den heuvel

5. Links heb je nu een mooi zicht op de weilanden langs het Niels Broek. Tijdens de trekperiode vertoeven er soms ooi-evaars, prachtige vogels, waarvan we hopen, dat ze ooit als broedvogel terugkeren. In het broekbos werden vroeger Canadapopulieren aangeplant. Die bomen worden op termijn vervangen door streekeigen boomsoorten. De natuurwaarde van een elzenbroekbos is bijzonder groot. De zompige ondergrond vormt een ideale groeiplaats voor voorjaarsbloeiërs zoals sleutelbloemen en bosanemonen, later gevolgd door zomerbloeiërs zoals moerasspirea en koninginnekruid.

Spindotterbloem

Bosanemonen

6. Nu wandel je onderaan de Rupeldijk en het brugje linksaf brengt je in een ander perceel van Natuurpunt. Hier werden de Canadapopulieren gekapt, zodat essen en zomereiken, bomen van een riviergeleidend broekbos, volop kunnen uitgroeien.

7. Langs een breder pad kom je op de Rupeldijk. In de rivier zwemmen opnieuw een 30-tal vissoorten, ondermeer spieringen, die vanuit zee massaal de rivier opzwemmen, om aan de samenvloeiing van Rupel, Nete en Dijle te paaieren. Op dukdalf 27 werd door Natuurpunt een broedwand voor oeverzwaluwen gebouwd.

8. Het zicht op de rivier is hier imposant, bij helder weer zie je de toren van de Sint-Romboutskathedraal in Mechelen. Aan de overkant van de rivier ligt het Zuide-

lijk eiland, dankzij acties van Natuurpunt kreeg dit gebied een natuurtoekomst.

9. Vooraleer je rechts de Rupelstraat inwandelt, heb je links nog een mooi zicht op het park van het WZC Maria Boodschap, en vooraan het historische Langwiel. Het park is een kleine oase voor bosvogels, af en toe hoor je er de opvallende roep van de boomklever. Via de Rupelstraat en het trapje links kom je in de Wirixdreef, langs het park wandel je terug naar het vertrekpunt van je wandeling.

Wandelaars die aan de parking van het Tolhuis gestart zijn, wandelen aan het WZC Maria Boodschap de Broeklei in tot aan de Rupeldijk.

Laatvliegers in de kerkzolder

In de Nielse kerkzolder woont een kolonie laatvliegers. Met een vleugelspanwijdte van 35 cm één van onze grootste vleermuizen. De kolonie telt gemiddeld zo'n 70 diertjes en behoort daarmee tot de grootste kolonies van de provincie. Tijdens de lente- en zomermaanden verlaten de vleermuizen bij zonsondergang, dagelijks de kerkzolder voor hun nachtelijke jachtpartijen. 's Winters houden vleermuizen noodgedwongen een winterslaap. Bunkers, ijskelders en forten zijn hun favoriete overwinteringsplaatsen.

Laatvlieger in de vlucht - foto Yves Adams

Lengte wandeling : 4 km

Start

Vertrekpunt A: Ridder Berthoutlaan Niel (thv WZC Maria Boodschap)
Vertrekpunt B: Rupeldijk parking Tolhuis Schelle

Toegankelijkheid

Het hele jaar door op de paden (blauwe wandeling). Stevige schoenen zijn een aanrader. De paden zijn niet geschikt voor rolstoelgebruikers.
Wandelaars met honden zijn welkom, wel met hun dier aan de leiband.

Openbaar vervoer

De Lijn: lijn 183: halte WZC Maria Boodschap
De Lijn: lijnen 290 – 291 – 295 halte Antwerpsestraat/Stationsstraat op 500 m van Ridder Berthoutlaan

Parkings

Ridder Berthoutlaan Niel (tussen gemeentehuis en WZC Maria Boodschap)
Tolhuis, Rupeldijk einde Tolhuisstraat Schelle of langs de Tolhuisstraat

Eten en drinken

Cafeteria WZC Maria Boodschap, cafés en eetcafés omgeving kerk Niel
Taverne Oud Tolhuis of restaurant Tolhuis Veer

Contact

0476/39.19.94
info@natuurpuntrupelstreek.be

Jouw steun voor het Niels Broek

Op rekening BE56 2930 2120 7588 – vermeld project : 7235 Niels Broek

Tekst : Erik De Keersmaecker

Foto's : Fons Van den heuvel

Handen uit de mouwen in de Reukens

De Reukens is een mooi stukje natuur binnen de lintbebouwingen van Pierstraat, Langlaarsteenweg en Boomsesteenweg. Het is eigendom van het Agentschap Natuur en Bos (ANB) en de gemeente Aartselaar. Langzaamaan groeit het gebied naarmate er percelen te koop worden aangeboden.

Het gemeentebestuur kocht vorig jaar al een perceel van 1.5 ha aan in bosgebied De Reukens waarvoor het een project-subsidie kreeg van Vlaanderen van 2,5 euro / m². Die subsidie is afkomstig uit het zogenaamde Boscompensatiefonds, waarmee het verlies aan bos in Vlaanderen moet worden gecompenseerd. Je weet wel, het fonds dat onder druk van Wouter Deprez geactiveerd werd.

Zo pas besliste het bestuur samen met het Agentschap voor Natuur en Bos, bijkomend een perceel van 1,75 ha aan te kopen van het OCMW met het oog op de uitbreiding van De Reukens. Een ook over een stuk van 1 ha bij de Langlaarsteenweg zijn onderhandelingen lopende.

Op onze website vind je de juiste liggingen van de percelen die reeds in overheidseigendom zijn. Zij beslaan nu reeds meer dan 26 ha of meer dan een kwart van de Reukens.

De inrichting en beheer gebeurt door het Agentschap voor Natuur en Bos. Maar ook voor vrijwilligers zijn er taken weggelegd. Daarom zochten Natuurpunt en VELT toenadering tot elkaar om samen aan de slag te gaan. Eind vorig jaren namen we reeds 84 knotwilgen onder handen. Vorige maand hadden we een rondgang met natuurwachter Wouter Huygens. Hij suggereerde ons nog wat werkjes die de natuur ten goede zouden komen.

Zo spraken we af dat we de wilgopslag langs de amfibieënpoel en de centrale

Landschapspark Zuidrand - Mie De Backer

beek zouden verwijderen. Dit pakken we aan op donderdag 21 april. Zie onze agenda.

Intussen is ook de snoeicursus achter de rug. Enkele deelnemers zullen verder het onderhoud van de fruittuin op zich nemen. Samen zorgen ze voor de zomersnoei. Onder deskundige leiding van VELT hebben we hopelijk binnen enkele jaren een mooie fruitoogst. Wie zich inzet mag ook de vruchten plukken.

Wil jij ook meewerken met ons groeiend groepje Reukenswerkers?

Neem dan contact op met luk.smets@telenet.be, 0477 66 94 32

Meer info: www.natuuraartselaar.be/Reukens

Aartselaar wil in 2016 de titel

**FAIRTRADE
GEMEENTE**

behalen

Aartselaar wil een FairTradeGemeente worden. Dit kadert in een duurzaam beleid op sociaal, ecologisch en economisch vlak. FairTradeGemeente draagt op een heel concrete manier bij aan een waardig bestaan voor de kleine boer in het Zuiden en de duurzame producent in het Noorden.

Op fairtradeproducten alleen kan je niet overleven. Waar vind je tomaten? En melk? En kaas en aardappelen en witloof en appelsap? Al die producten vind je hier bij ons. Wanneer ze op een duurzame manier geproduceerd en geconsumeerd worden, dan kunnen ze een prachtige aanvulling vormen op de meer dan 1.000

beschikbare fairtradeproducten. FairTradeGemeente vindt het belangrijk om beide een plaats te geven en op die manier de brug te slaan tussen Noord en Zuid.

Om de titel van FairTradeGemeente in de wacht te slepen, moet onze gemeente voldoen aan zes criteria waarbij wordt ingespeeld op eerlijke en duurzame handel met respect voor de kleine landbouwer in het Zuiden en de duurzame producent in het Noorden. Het gemeentebestuur, de inwoners, lokale bedrijven, restaurants, café-uitbaters, scholen, instellingen, verenigingen, jong en oud... iedereen kan helpen om de criteria te vervullen die verbonden zijn aan de titel van FairTra-

deGemeente. Dus ook jij kan meedoen. Draag eerlijke handel een warm hart toe en maak er ook effectief werk van.

Het gemeentepersoneel drinkt al fairtradethee en -koffie. Op gemeentelijke recepties wordt er fairtradecava geschonken en worden fairtradechips en -nootjes aangeboden. Ook op de ledenavonden van Natuurpunt schenken we fairtradewijnen en -cava, wanneer mogelijk. We verbruiken versnaperingen uit de wereldwinkel op onze bestuursvergaderingen.

Verdere info:

<http://fairtradegemeenten.be/aartselaar> en www.facebook.com/aartselaarfairtradegemeente

Agenda Aartselaar

10.04

Waasland

FIETSTOCHT LANGS DE SCHELDEBOORDEN

We maken een leuke fietstocht 'over twoater' langs de Scheldeboorden. Via het Kallebeekveer te Hemiksem bereiken we het nieuw overstromingsgebied te Kruikebeke en rijden we langs rustige, vooral verkeersvrije wegen naar Rupelmonde.

Verder langs de Scheldedijken en aan de brug in Temse draaien we terug richting Hemiksem.

Op het Noordelijk Eiland in de buurt van de Zeesluis kunnen we - als we nog wat tijd overhebben - aan de kijkhut nog een mooi stukje natuur bewonderen.

zondag 10 april, van 13u30 tot 18u30

Afspraak aan het CC, della Faillelaan te Aartselaar met eigen fietsen (40 km fietsen)

Meebrengen: fluohesje, fietsslot, verrekijker, drank (onderweg stoppen we ook wel een paar keer), eventueel een helm en plakgerief, aangepaste fietskledij en regengerief.

Vooraf inschrijven is verplicht op tel. 03/887 27 98 of herreman.johan@skynet.be. Bij de inschrijving tel.nr of mailadres opgeven. De fietstocht is gratis.

17.04

Cleydaelhof

VOORJAARSWANDELING: WAT DE NATUUR MET JOU DOET

Het Cleydaelhof is ca 30 ha groot en in eigendom van de overheid (ANB). Je kan er zowel de oude beheersvorm,

die meer gericht was op productie van hout, als de meer moderne aanpak via een bosbeheersplan, zien. Bedoeling vandaag is om je het wandelen zelf te laten beleven als een manier om te ontspannen en bewust te genieten van wat je ziet, voelt en ruikt. We doen dit d.m.v. enkele eenvoudige ontspannings- en bewustmakingsoefeningen waarvoor geen speciale kennis vereist is. Er wordt enkel van je gevraagd dat je je een beetje openstelt voor deze alternatieve manier van natuur beleven.

zondag 17 april, van 10 u tot 12 u

Afspraak: parking Cleydaelhof in de Zinkvalstraat tegenover het kasteel Cleydael.

Inschrijven is verplicht (max 12 personen). Mocht deze manier van natuur beleven geapprecieerd worden, dan kunnen later nog bijkomende tochten voorzien worden.

Bij deelname tel.nr of emailadres opgeven aan herreman.johan@skynet.be of 03/887 27 98.

Meebrengen: wandelschoenen of laarzen bij nat weer. Het terrein is niet geschikt voor rolstoelgebruikers.

21.04

De Reukens

NATUURBEHEER: VERWIJDEREN WILGENOPSLAG LANGS HET WATER

Na het knotten van 84 wilgen in december en de snoeibeurt van de fruitgaard pakken we een volgend karweitje aan. Langs de amfibieënpool en de begeleidende beek ontstaat er veel wilgenopslag. Nu zijn het nog zeer kleine boompjes, maar op termijn gaan die de typische beekflora verdringen.

Cleydaelhof - Luk Smets

In overleg met natuurwachter Wouter van ANB beslisten we deze te verwijderen.

donderdag 21 april, 9u30 tot 12u30

Afspraak aan de picknickbank, halverwege het Reukenspad. Indien mogelijk breng je een scherpe steekspade mee.

Info: Luk Smets, 0477/66 94 32 – luk.smets@telenet.be

23.04 en 25.06

Zinkvalstraat

"ADOpteer een BERM" – ZWERFVUIL OPRUIMACTIE

Al enkele jaren ruimen we zwerfvuil in de Zinkvalstraat en de Cleydaellaan vanaf de lichten aan Helst/Groenenhoek tot aan de grens met Hemiksem. Kom ook deze keer een handje toesteken! Je houdt zo immers mee je gemeente schoon! Wij zorgen voor vuilzakken, grijpstokken en fluo-veiligheidsvestjes.

En we trakteren je op het einde met een hartversterkertje!

zaterdag 23 april, van 10u tot 11u30

zaterdag 25 juni, van 10u tot 11u30

Afspraak: parking in de Zinkvalstraat (tegenover kasteel Cleydael), Aartselaar

Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden.

Info bij ronnyverelst@telenet.be 0475/58 55 70

25.04

Zonnetij/Leugstraat

INVENTARISATIE FLORA BIJ POEL AAN ZONNETIJ

Achter RVT Zonnetij legden de gemeente en Landschapspark Zuidrand een mooi "Buitengewoon Plekje" aan. Ook Natuurpunt droeg een steentje bij in de vorm van een bijenhotel. In het kader van de waterhuishouding is er een kleine waterpoel gegraven. Landschapspark Zuidrand vroeg ons eens na te gaan welke planten zich hier ontwikkelen. Uiteraard verwachten we daar pionierssoorten, maar stilaan zullen er ook typische oeverplanten verschijnen.

maandag 25 april, van 13u30 tot 16u

Afspraak op de parking achter Zonnetij. Een bloemengids kan interessant zijn.

Info: Luk Smets, 0477/66 94 32 luk.smets@telenet.be

29.04

Aartselaar

FILM: MORE THAN HONEY

Als de bijen uitsterven, zal vier jaar later ook de mens uitsterven. Deze uitspraak van Einstein doet ons wel even nadenken. In een prachtige film van Marcus Imhoof worden we meegenomen op een fascinerende reis in de wereld van de bijen.

vrijdag 29 april, om 20u15

2016 is een feestjaar voor Natuurpunt Aartselaar!

We vieren dit jaar 25 jaar natuurwerking: aanvankelijk VMPA en sinds een achttal jaren een zelfstandige Natuurpuntafdeling. In het najaar plannen we zeker een feestelijke activiteit, maar tijdens de filmavond willen we al onze deelnemers bedanken met een gratis feestelijke drank en een cadeautje. WELKOM!

In CCA
't Aambeeld
29 april 2016
20:15 u

MORE THAN HONEY

Een film van Markus Imhoof

Prijs: 5 € in voorverkoop via CCA, 6 € ter plaatse

(www.cultureelcentrumaartselaar.be - 03 877 28 75)

"Als de bijen uitsterven, zal vier jaar later ook de mens uitsterven"
Albert Einstein

Sinds een dikke tien jaar doet zich over de hele wereld een angstaanjagend fenomeen voor. Honderdduizenden kolonies van honingbijen lijken van de aardbodem te verdwijnen. Een virus? De grote hoeveelheden pesticiden? De industrialisering van de honingsector? Niemand lijkt een antwoord te hebben. Maar één ding staat als een paal boven water: het lot van de natuur en van de mens is nauw verbonden met dat van de bijen. Op zoek naar antwoorden en verklaringen neemt regisseur Markus Imhoof ons mee op een fascinerende reis naar de betoverende wereld van de bijen...

01.05

Tiengemeten

EEN NATUURPAREL IN ZUID-HOLLAND

Het eiland Tiengemeten (1000 ha) is ca 10 jaar geleden omgevormd van landbouwgrond naar natuur. Het is alweer een 8-tal jaren geleden dat we het eiland bezochten. Hoog tijd om eens te gaan kijken hoe de natuur er de bovenhand heeft gekregen. We maken een mooie landschapswandeling en hebben aandacht voor flora en fauna.

De geschiedenis is herkenbaar gebleven in het landschap; historische gebouwen zijn behouden en hersteld. De variatie in landschappen zorgt voor een grote rijkdom aan planten en dieren in de drie ver-

schillende zones Wildernis, Weelde en Weemoed.

zondag 1 mei, van 8u15 tot 19u45

Afspraak: parking onder het viaduct, ter hoogte van 't Spant, Boomsesteenweg 335 Wilrijk. Kostendelend samenrijden (7 eurocent/km CA.180 km). Meebrengen: verrekijker, laarzen, picknick, een drankje, fototoestel. Deelnameprijs: 5 euro (overzetboot) en 4 euro voor lid van Natuurmonumenten, te storten op rek. BE81 5230 8065 0424 van Natuurpunt Hobokense Polder met als mededeling "Tiengemeten".

Graag deelname melden ten laatste 25 april aan Luk en Ria Smets-Thys – 0476/33 79 36 – ria.thys@telenet.be

20.05 t.e.m. 22.05

Oud-Turnhout

WANDELWEEKEND CORSENDONK

Er zijn nog enkele plaatsen vrij voor dit weekend. Wil je inschrijven, kijk dan even voor alle verdere info op www.natuuraartselaar.be. Of contacteer de leiding: Jan Eulaers: 0495/52 77 31 jan.eulaers@icloud.com

21.05

Laar

AARTSELAAR FAIR TRADEGEMEENTE

Ook Natuurpunt Aartselaar is aanwezig op deze feestelijke dag! Voor meer info zie elders in Rupel.blad.

28.05

Aartselaar

ZWALUWFIETSTOCHT

Jaarlijks inventariseren we het zwaluwbestand in onze gemeente. Zo leren we de evolutie van het zwaluwenbroedbestand kennen. Ons onderzoek richt zich vooral op het voorkomen van de boerenzwaluw. Het subsidiereglement van Aartselaar wil het behoud van zwaluw-

nesten stimuleren door een geldelijke beloning van broedgevallen.

Vandaag maken we een fietstoeer doorheen Aartselaar. Luk Smets is onze gids van dienst. We brengen een bezoek aan de boerderijen van Groenenhoek, Zinkval, De Reukens en de Kontichsesteenweg.

zaterdag 28 mei, van 14 tot 17 u

Afspraak aan de kerk St-Leonardus op het Laar.

Meebrengen: fiets, regenkleidij (indien nodig). Wij zorgen voor tellijsten en een spiegel op steel om in de nesten te kunnen kijken.

Info bij Luk Smets, 0477/66 94 32 - luk.smets@telenet.be

29.05

Solhofpark

DAG VAN HET PARK: NATUURWANDELING

In het voorjaar is er heel wat te beleven in de natuur, zelfs in een park. Kijk eens met een vergrootglas naar de minuscuul kleine bloemetjes van een salomonszegel die rond deze periode in bloei kan staan. Leer de namen van de bomen kennen. Ken je het verhaal van vliegtuigrash die plaatsvond in de omgeving van het Solhof in 1943? We doen ook enkele eenvoudige ontspannings- en bewustmakingsoefeningen waarvoor geen speciale kennis vereist is. Er wordt enkel van je gevraagd dat je een beetje openstelt voor deze alternatieve manier van natuur beleven.

zondag 29 mei, van 10 u tot 12 u

We verwelkomen je graag aan de ingang van het Solhof, Solhofdreef (t.o. De Lindelei).

Meebrengen: eventueel een verrekijker en loupe.

Gids en contactpersoon: Johan Herreman - 03/887 27 98 - herreman.johan@skynet.be.

De wandeling is toegankelijk voor rolstoelgebruikers en is gratis!

12.06

Viroin

DAGUITSTAP: KALKMINNENDE PLANTEN EN VLINDERS

Op weinig plaatsen in België is er zo'n grote verscheidenheid aan merkwaardige planten te vinden dan in de vallei van de Viroin en omgeving. De dagzomende kalkhellingen bieden een interessant

biotoop voor plantensoorten die elders niet te vinden zijn. Vooral op de droge en warme zuidzijde van de "tiennes" of heuvels zijn nogal wat zeldzame planten te vinden, met name wilde orchideeën. Elders op vochtiger en schaduwrijke plaatsen komen we dan weer andere merkwaardige planten tegen. De regio is ook een waar vlinderparadijs. Hier komen veel soorten voor die elders in ons land niet of moeilijk te vinden zijn. Tijdens deze daguitstap genieten we volop van al het fraais dat de natuur ons te bieden heeft.

zondag 12 juni, van 7.30 u tot 19 u

Verplicht inschrijven bij de gids:

marnix.lefranc@telenet.be - 0499/23 01 91. Zo kunnen kandidaat deelnemers met vervoersproblemen zeker mee.

- Kostendelend vervoer aan 7 eurocent/km (te betalen aan de chauffeur).
- Vertrek aan de viaduct tegenover 't Spant, Boomsesteenweg 335 in Wilrijk
- Meebrengen: stevige wandelschoenen, verrekijker, plantenloupe, fototoestel en lunchpakket.

08.07

Meise

ER GROEIT IETS IN MEISE ...!

Een ervaren gids brengt ons om 10.15 u naar Wild Meise voor een natuur rondleiding. Een groot deel van de Plantentuin wordt als natuurlijk biotoop beheerd. Hier groeien inheemse orchideeën, lopen reeën rond en kabbelt het water van enkele bronbeekjes. In de Plantentuin groeien ook spontaan heel wat soorten korstmossen en paddenstoelen, waarvan sommige erg zeldzaam zijn. Stevig schoeisel aanbevolen! In de Oranjerie eten we nadien dagverse huisbereide maaltijdsoep met wit en bruin bioboerenbrood.

Het ganse domein bezoeken met 18.000 soorten planten is wat veel voor 1 dag maar voor de tuin van de geneeskrachtige kruiden maken we zeker tijd! Bij regenweer zijn de "11 kassen" van het Plantenpaleis in onze internationaal befaamde Plantentuin een goed alternatief!

In het kasteel van Bouchout bekijken we de tijdelijke tentoonstelling: Achilles Cools en Brenine. Hun kunst vormt een symbiose tussen plant, dier en mens. In beelden, schilderijen en etsen brengen zij hun persoonlijke weergave van de wereld, van de natuur met zijn grote vormenrijkdom en raadsels.

vrijdag 8 juli, van 9u30 tot 17u30

- Inkom + gids + maaltijdsoep (zonder drank) = 20 euro

-Samenkomst: ofwel

o 9.30 u op parking van Cultureel Centrum Aartselaar, Della Faillelaan 34 om autodelend te rijden of

o 10 u aan de ingang van Plantentuin Meise, Domein van Bouchout, Nieuwelaan 38, 1860 Meise ☐ A12 Boom-Brusel, uitrit 3 'Meise'

- Inschrijven VOOR 1 juli bij Hilde Janssens, hiljans@hotmail.com of tel: 0479/81 39 98 en 20 euro betalen op rekening van Natuurpunt Aartselaar: BE56 2930 2120 7588 met als mededeling "Meise"

Voor kinderen

WORKSHOP: PAPIER SCHEPPEN

Meisjes, Jongens, Weten jullie hoe papier wordt gemaakt? Ja natuurlijk: van bomen hoor ik jullie al denken. Dat is ook zeker zo! Maar om bomen te sparen kunnen we gebruikt papier ook een tweede leven geven door het te recyclen, opnieuw te weken, te mixen en te verwerken. Een heel proces...

Zin om te komen kijken hoe dat kan? Zin om ook zelf je eigen gekleurd papier of bloemetjespapier te ontwerpen? Kom dan op woensdag 18 mei naar het Jeugdlokaal van Sportcentrum Aartselaar, Kleistraat 204. We maken van het Jeugdlokaal een papierfabriek!

woensdag 18 mei, van 14 u tot 16 u

Inkom voor kinderen = 2 euro: stuk fruit inbegrepen – Inkom grootouders of ouders = 1 euro

Er kunnen max. 15 kinderen (vanaf 6 jaar) inschrijven bij Hilde Janssens, hiljans@hotmail.com of 0472/81 39 98

Niel

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat. Ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 268. Of te voet of met de fiets, vanaf de Rupeldijk de wandelknooppunten 154 en 153 volgen.

Open op zondag 3 april, van 13u tot 17u.

In de periode mei-september alle zaterdagen en zondagen, telkens van 14u tot 18u

Info: 03/888.39.44 of

info@natuurpuntrupelstreek.be

08.04

Hemiksem/Rupelmonde**BEVERS IN DE RUPELMONDSE KREEK**

Vandaag verkennen we de polders tussen Bazel en Rupelmonde. Langs de Rupelmondse kreek gaan we op zoek naar sporen van bevers. Zodra het begint te schemeren vatten we post aan de ingang van de kreek, daar hebben we een goede kans om een glimp op te vangen van deze fascinerende dieren.

vrijdag 8 april, van 18u30 tot 22u30

veersteiger Callebeek, einde Scheldestraat/Callebeekstraat Hemiksem
Inschrijven verplicht: info@natuurpuntrupelstreek.be

22.05

Niel

HET NIELS BROEK VIERT !

Vandaag nodigen we je uit om kennis te maken met de natuurpracht in het Niels Broek. We bieden je 3 excursies aan, waarbij je kennis kan maken met de vogels van het Niels Broek en de schorren langs de Rupel, met de voorjaarsbloei-ers en het rivierlandschap langs de Rupel.

zondag 22 mei:

- van 7u30 tot 9u30: vroege vogels in het Niels Broek/Rupelschorren

- van 10u tot 12u: voorjaarsbloei-ers Niels Broek

- van 14u tot 16u: landschapswandeling Niels Broek/Rupeldijk

Vertrek excursies telkens aan de info-stand Natuurpunt einde Broeklei Niel

Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

28.05 en 29.05

Boom

BIOBLITZ - WILD IN BOOM PARK

In samenwerking met gemeente Boom organiseert kern Boom-Rumst van Natuurpunt Rupelstreek een Bioblitz in het park van Boom onder het motto: Wild in Boom Park. Bioblitz bestaat uit een reeks activiteiten waarbij de biodiversiteit van een gebied geïnventariseerd wordt. Dit kan een strikt wetenschappelijk karakter aannemen, of een open, vooral laagdrempelig educatief karakter, zodat een ruim publiek hieraan kan deelnemen.

Wij opteren voor de tweede versie, waarbij het publiek zelf kan constateren, wat er zo allemaal aan wilde fauna en flora leeft in het park, en we voorzien hiervoor 4 activiteiten. Alle activiteiten vertrekken vanuit het Ecohuis 't Kleibrood. Zondag 29 mei valt de Bioblitz samen met de Dag van het Park.

Vroege vogels in het park, met ontbijt

Het park van Boom is een prima plaats om enkele bosvogels te bekijken en te beluisteren, onder meer prachtige kleurenvogels, zoals boomklever en grote bonte specht. Gids is Erik De Keersmaecker (Natuurpunt Rupelstreek).

zaterdag 28 mei, van 7u tot 9 u

Eco-huis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129.

Er kunnen maximaal 25 personen deelnemen, deelnemen kost 5 euro (ontbijt inbegrepen). Inschrijven is wel verplicht: fonsvdheuvel46@gmail.com of 03/888.39.03.

Heb je geen verrekijker? Geen nood, Natuurpunt stelt enkele verrekijkers ter beschikking.

Vleermuizen in het park

Het park van Boom is eveneens een prima plaats om naar vleermuizen te kijken. Op een mooie lenteavond kan je er een viertal soorten spotten: baardvleermuis, dwergvleermuis, laatvlieger en – wellicht de meest spectaculaire soort – de watervleermuis. Aan de Bosbeek gaan watervleermuizen op zoek naar voedsel. Baardvleermuizen kunnen we dan weer bekijken bij het eilandje aan de Franse vijvers. Voor we op stap gaan, bekijken we een presentatie, waarbij we de verschillende soorten al even voorstellen. Gids is Erik De Keersmaecker (Natuurpunt Rupelstreek)

zaterdag 28 mei, van 20u30 tot 22u30

Eco-huis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129

Er kunnen maximaal 25 personen deelnemen, deelnemen is gratis. Inschrijven is wel verplicht:

fonsvdheuvel46@gmail.com

of 03/888.39.03.

Goede wandelschoenen en een fluo-vestje zijn aanraders.

Determinatie van nachtvlinders

Voor vele mensen, ook voor natuurliefhebbers is de wereld van de nachtvlinders een grote onbekende. Dit in tegenstelling tot de gemakkelijk bekijkbare dagvlinders. Niets is echter minder waar, mits enige voorkennis zal snel blijken, dat nachtvlinders eenvoudig zijn waar te nemen en te bestuderen. Nachtvlindergids is Erwin Lauwers (Vlinderwerkgroep Bos van Aa).

zaterdag 28 mei, van 21u45 tot omstreeks 24u

Eco-huis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129

Er kunnen maximaal 25 personen deelnemen, deelnemen is gratis. Inschrijven is wel verplicht: fonsvdheuvel46@gmail.com of 03/888.39.03.

Wilde planten in het park

Een park is geen bos, en dan is natuurbehoud niet de eerste prioriteit. Toch zijn er in dit park, zowel in de vochtige strook langs de Bosbeek als in de hoger gelegen versnipperde restanten van het oude valleibos nog heel wat interessante oorspronkelijke planten te vinden.

Geleide wandeling met Vera Grieten (plantengids kern Boom-Rumst).

zondag 29 mei, van 14u tot 16u30

Eco-huis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129

Grote bonte specht - Fons Van den heuvel

Vleermuis - Alain Pardon

Geelbandlangsprietmot - Fons Van den heuvel

Ereprijs - Fons Van den heuvel

04.06

Utrecht

BUSTOCHT:

GROENE JONKER/ZOUWEBOEZEM

Vandaag rijden we met de bus naar de Groene Jonker, een waterrijk natuurgebied met ruisende rietkragen en natte graslanden in de buurt van Mijdrecht. De natuur in de Groene Jonker is nog jong en nog volop in ontwikkeling, maar er worden al zeer bijzondere vogels gezien. Met broedgevallen van porseleinhoen, kleinst waterhoen en geoorde fuut. Ook rietvogels zoals rietzanger, rietgors en kleine karekiet zijn alomtegenwoordig.

Na de middag rijden we naar de Zouweboezem bij Meerkerk, dit is een droomgebied voor broedende purperreigers. Met meer dan 100 broedparen herbergt de Zouweboezem de grootste Nederlandse kolonie. Tientallen af en aanvliegende purperreigers vormen er een ware attractie, net zoals de zwarte sterns, die nu jongen hebben en af en aan vliegen.

zaterdag 4 juni, van 7u30 tot 21u

parking kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom
Stort 17 euro (volw.) of 10 euro (-16 jarigen) op rekening BE70 0013 5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek.

Mededeling: Bustocht Groene Jonker/Zouweboezem, telefoonnummer en emailadres.

Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

24.06

Boom

GIEREND SPEKTAKEL ROND DE KERKTOREN

Van eind april tot eind juli gonst het van het leven in en omheen de Boomse kerktorens. Gierzwaluwen voelen zich immers prima thuis in de stelling- en uurwerkगतen van beide Boomse kerktorens. Daar bouwen ze hun nestje en moeten ze in zeven haasten hun jongen groot brengen. Veel tijd hebben ze niet, eind juli vertrekken ze immers opnieuw naar Afrika.

vrijdag 24 juni, van 19u tot 21u

Infostand Natuurpunt - Kaai Boom

Opgelet: bij slechte weersomstandigheden wordt deze activiteit afgelast.

Meld vooraf je deelname: info@natuurpuntrupelstreek.be

Voor kinderen**JONG LEVEN OP HET NOORDELIJK EILAND**

Begin juni bruist het van het leven op de plassen van het Noordelijk eiland. Omzeggens alle vogels hebben nu jongen. Jonge wilde eendjes en kraakeendjes zijn al behoorlijk groot. Achter kuifeend- en tafeleendmama's zwemmen nu rijen jonge eendjes. Visdiefjes vliegen aan met visjes, de jongen op de nestvlotjes hebben immers altijd honger. Ook in het schor is het een drukte van jewelste: kleine karekieten en bosrietzangers zoeken er naar spinnetjes en kleine insecten om hun jongen te voeden.

Gewapend met verrekijkers en telescopen gaan we op stap, om dat jonge vogellevens te bekijken.

Heb je zelf geen verrekijker? Geen nood, wij brengen wel enkele extra verrekijkers mee.

Vergeet vooral niet om je mama, papa, oma of opa mee te brengen!

zaterdag 18 juni, van 13u50 tot 16u –
veerboot 14u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle

Goede wandelschoenen zijn eveneens een aanrader.

Vooraf inschrijven:

natuur.rupel@skynet.be

MUSSEN TELLEN...

Mussen horen bij ons straatbeeld, net zoals spelende kinderen, pratende mensen of straatbomen...

Pas als ze er niet meer zijn mis je iets, het getsilp vanop een dakgoot of een dakrand. Gelukkig zijn er nog heel wat straten en pleintjes waar ze nog steeds aanwezig zijn. Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel gaan de komende maanden op stap om huismussen te tellen. Streefdoel is om in april en mei elke straat of pleintje in Niel en Schelle minimaal 2 keer te bezoeken. Lukt deze campagne, dat kunnen we volgend jaar de andere gemeenten verkennen.

**Als je zin hebt om mee te tellen, laat het ons dan snel weten:
info@natuurpuntrupelstreek.be**

Agenda Rupelstreek

vrijdag 8 april: BEVERS IN DE RUPELMONDSE KREEK
18u30 veersteiger Callebeek, einde Scheldestraat/Callebeek-
straat Hemiksem

zondag 22 mei: HET NIELS BROEK VIERT !
7u30: vroege vogels in het Niels Broek/Rupelschorren
10u: voorjaarbloeiers Niels Broek
14u: landschapswandeling Niels Broek/Rupeldijk
Afspraak telkens aan infostand Natuurpunt einde Broeklei Niel

Zaterdag 28 mei: BIOBLITZ - WILD IN BOOM PARK
7u: Vroege vogels in het park
20u30: Vleermuizen in het park
21u45: Determinatie van nachtvinders
Afspraak: Eco-huis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129 Boom

Zondag 29 mei: BIOBLITZ - WILD IN BOOM PARK
14u: Wilde planten in het park
Afspraak: Eco-huis 't Kleibrood, 's Herenbaan 129 Boom

zaterdag 4 juni: BUSTOCHT: GROENE JONKER/ZOUWEBOEZEM
7u30 Parking kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat Boom

zaterdag 18 juni: JONG LEVEN OP HET NOORDELIJK EILAND
13u50 Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle

vrijdag 24 juni: GIEREND SPEKTAKEL ROND DE KERKTOREN
19u Infostand Natuurpunt - Kaai Boom

België – Belgique
P.B.
2620 Hemiksem 1
8/5071
Erkenningsnummer P005676

Agenda Aartselaar

zondag 10 april, FIETSTOCHT LANGS DE SCHELDEBOORDEN
13u30 Cultureel Centrum, della Faillelaan te Aartselaar

zondag 17 april, VOORJAARSWANDELING
10u parking Cleydaelhof Zinkvalstraat

zaterdag 23 april, ZWERFVUIL OPRUIMACTIE
10u parking Cleydaelhof Zinkvalstraat

vrijdag 29 april, FILM: MORE THAN HONEY
20u15 Cultureel Centrum, Aartselaar

zondag 1 mei, BEZOEK TIENGEMETEN
8u parking viaduct't Spant, Boomsesteenweg 335 Wilrijk

zaterdag 28 mei, ZWALUWFIETSTOCHT
14u kerk St-Leonardus Laar

zondag 29 mei, DAG VAN HET PARK: NATUURWANDELING
10u ingang Solhof, Solhofdreef

zondag 12 juni, DAGUITSTAP VIROIN
7u30 parking viaduct't Spant, Boomsesteenweg 335 Wilrijk

zaterdag 25 juni, ZWERFVUIL OPRUIMACTIE
10u parking Cleydaelhof Zinkvalstraat

vrijdag 8 juli, BEZOEK PLANTENTUIN MEISE
9u30 parking CC Aartselaar, Della Faillelaan 34

woensdag 18 mei, WORKSHOP PAPIER SCHEPPEN
14u Jeugdlokaal van Sportcentrum Aartselaar, Kleistraat 204

Foto voorpagina: Spindotterbloem

Deze ondersoort van de dotterbloem komt in Vlaanderen enkel voor in het Scheldegebied, en bij ons in de schorren langs de Rupel. Bij zeer hoge waterstanden staat de plant uren onder water, en wanneer het water zakt blijven restjes rivierzand over op de bladeren en op de kroonblaadjes, zoals op de foto te zien is. De plant "verzuipt" echter niet, en heeft zich overigens aan die bijzondere omstandigheden aangepast voor zijn voortplanting. In de bladoksels van oude bladeren groeien op de knoppen nieuwe blaadjes met wortels die in een kluwen bijeen zitten. Wanneer de oude stengels afsterven kunnen de jonge plantjes loskomen en door de rivier verspreid worden en verder stroom op- of afwaarts nieuwe exemplaren vormen. Of zoals Johan Cruyff al zei: "Elk nadeel hebt zijn voordeel !".

Tekst en foto's: Fons Van den heuvel